

Dramatik Milan Uhde získá čestný doktorát JAMU

Známý český dramatik ale také básník, prozaik, kritik a publicista Milan Uhde se stane v pátek 16. prosince dalším čestným doktorem Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Titul převezme při slavnostním ceremoniálu v 11 hodin v aule Divadelní fakulty JAMU, kam se k tomuto mimořádnému aktu sjedou zástupci patnácti tuzemských vysokých škol a řada vzácných hostů. Milan Uhde se tak v polistopadových dějinách brněnské umělecké akademie stane již dvanáctou osobností, která tento mimořádný titul získala.

Prvním čestným doktorem Janáčkovy akademie múzických umění v Brně se v roce 1993 stal klavírní virtuos Rudolf Firkušný. Stejným titulem byl dále dekorován básník, dramatik a překladatel Ludvík Kundera, dramatik Václav Havel, básník, dramatik a herec Jiří Suchý, dirigent Sir Charles Mackerras, dirigent, herec a divadelní teoretik Ivan Vyskočil, dále dirigent Zdeněk Mácal, dramatik Sir Tom Stoppard, dirigent a skladatel Pierre Boulez nebo známá herečka Emília Vášáryová. Posledním čestným doktorem brněnské umělecké akademie se ještě letos stal muzikolog John Tyrrell.

Stávající předseda Rady České televize, bývalý ministr kultury, spisovatel, dramatik a scénárista Milan Uhde pronese při pátečním udílení čestného doktorátu projev, v němž se vyzná ze své lásky i svého přístupu ke dramatickému umění. „Je mi cizí avantgardistická nesnášenlivost, kterou jako Alexandra Velikého popouzí, že existují ještě jiné světy. Je mi vzdálené mé vlastní mladistvé nadšení pro divadlo pojaté jako protestsong a neméně je mi vzdálený můj někdejší moralismus angažovaných umělců jistých si tím, že kdo se svým uměním neprojevuje politicky a kriticky, nese spoluvinu za společenskou stagnaci. Dramatik není nápopěda ani suplent soudu, a toho Posledního už vůbec ne. Jeho víra spočívá na tom, že teprve autorita Posledního soudu vynese závěrečné ortely a že je neumíme ani nemáme předjímat. Jestli ateista existenci této autority popírá, odpovídá dramatik, že vychází z předpokladu, že taková autorita existuje,“ pronese k publiku v aule Divadelní fakulty JAMU.

Milan Uhde, nar. 28.7. 1936, vystudoval filozofickou fakultu brněnské university, zahájil zde svou literární dráhu jako básník, dramatik, prozaik, kritik a publicista. V Brně působil jako redaktor literárního časopisu Host do domu, v šedesátých letech zároveň externě přednášel v Brně na Janáčkově akademii múzických umění. Během šedesátých let se profiloval jako perspektivní spisovatel kritické vlny kultury této doby. Úspěch měla jeho satirická hra Král - Vávra (1964), přijatá publikem jako zrcadlo nastavené křivé hubě režimu. Dramata a texty Uhdeho našly cestu do velkých divadel (Děvka z města Théby, Praha ND 1967), do filmu a do rozhlasu. Začíná dlouhá řada jeho rozhlasových her (např. Výběrčí v podání Rudolfa Hrušínského). Prokázal také schopnost adaptovat pro jeviště velká díla světové literatury a pro apokryfické filozofické perzifláže historických mýtů (prózy Záhadná věž v B., 1967).

Po srpnové okupaci Československa roku 1968 armádami Varšavské smlouvy se stal nesmlouvavým odpůrcem normalizačního režimu a jedním z prvních signatářů Charty 77. Následovalo doma jeho naprosté umlčení a nepřetržitá šikana s cílem donutit Uhdeho i s rodinou k emigraci. Podporován svou manželkou Jitkou a občasnými honoráři ze zahraničí nepřestal psát hry a po několik let dodával texty Divadlu Husa na provázku, kde je svým jménem zaštiťoval především režisér Pospíšil. A tak se až po listopadu 1989 prozradilo, že autorem her - muzikálů „Balada pro banditu“ (1975), „Pohádka máje“ (1976), obojí s hudbou Miloše Štědrone, a scénické montáže „Prodaný a prodaná“ (1987) na téma příběhu Karla Sabiny je Milan Uhde. Jeho rozhlasové hry byly v době normalizace vysílány jen v zahraničí (Německo, Rakousko...) a jen v zahraničí mohl publikovat.

Po listopadové revoluci na sebe vzal Uhde politickou odpovědnost za obnovování svobody a demokratického a parlamentního systému. Jako liberální politik se stal ministrem kultury české vlády (1990 - 1992) a v letech 1992 - 1996 druhým nejvyšším ústavním činitelem České republiky - předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Po roce 1998 odešel z politiky, a to nikoliv do výnosné státní sinekury, ale zpět ke svému spisovatelskému řemeslu. Znovu se mohl vrátit za katedru a vyučovat na vysokých školách, a to jako docent pro obor autorské tvorby (habilitace 1995), mluvit do rozhlasu, vystupovat v televizi (diskusní cyklus Čaj pro třetího) a psát do novin. Začal v Divadelních novinách publikovat své Paměti. V roce 2008 byl zvolen za člena Rady České televize, jejímž je nyní předsedou. Milan Uhde je ženatý, má dvě děti, které už založily vlastní rodiny, a žije trvale v Brně.